

[Aksel Larsen.]

ikke, det vil gaa, som andre befrygter, at det kun bliver Arbejdere, der kommer ind i Hæren, men det er i hvert Tilfælde et ganske forkert og aldeles udemokratisk Princip, Retsforbundet her er inde paa.

Hvad de øvrige Ændringsforslag angaar, saa har jeg ikke udtalt mig om dem og finder ikke Grund til at gøre det, fordi jeg finder, at de enten ikke er af stor Betydning eller er af en saadan Art, saa man maa sige til Flertalspartierne, der har stillet dem, at de maa selv om, hvorvidt de vil formulere den paagældende Paragraf i Grundloven saadan eller saadan, og derfor vil vi, hvad disse Paragraffer angaar, afholde os fra at stemme.

Saa har jeg imidlertid nogle Bemærkninger angaaende Spørgsmaalet om Folkeafstemning. Dér vil jeg sige, at selv efter den Forbedring af Bestemmelserne, som tilsigtes i Flertalspartiernes Forslag, bliver denne Folkeafstemning en Skueret. Den kommer til at staa paa Papiret, men faar ikke nogen praktisk Betydning. Vi vil stemme for disse Ændringsforslag for i hvert Tilfælde at skabe en Forbedring, sammenlignet med Lovforslagets Formulering; men vi vil alligevel sige: Dermed bliver der ikke nogen regulær Folkeafstemningsret. Vi vil derfor forinden stemme for Retsforbundets Ændringsforslag, som forekommer os at være det bedste af de stillede Ændringsforslag, og som hvert i Fald gør Folkeafstemningen til en Realitet. Nu er det ganske vist saadan, at vi egentlig ikke tror paa den store Betydning af en Folkeafstemning. Folkeafstemningen kan have Betydning i forskellige Forhold, men vi vilde finde det bedre, hvis man sikrede Folkets Bestemmelsesret paa anden Maade.

Den tidligere Præsident for De forenede Stater Abraham Lincoln, har engang formuleret Spørgsmaalet om, hvad der skal forstaaes ved Demokrati, saadan: From the people, for the people, by the people, altsaa fra Folket, for Folket og ved Folket. Jeg tror ikke, man kan gøre det bedre og mere kortfattet. Ja, Folket bør vælge sine Repræsentanter, de skal komme fra Folket, de bør udøve deres Virksomhed til Gavn for Folket, for Folkets Interesser, for Folkets Tarv, og den udøvende Magt bør ligge hos Folket; Demokratiet bør udøves ved Folket.

Dette er i Overensstemmelse med et Programpunkt, som Socialdemokratiet i hvert Fald har paa Papiret endnu, det vil sige, det kommer selvfølgelig an paa, i hvor høj Grad man skal regne med Socialdemokratiets Program som eksisterende,

idet man har vedtaget, at før Tiderne fæstner sig, saa man kan se, hvilke Punkter det betaler sig at have, vil man ikke rigtig have noget Program. Men Socialdemokratiet har i hvert Tilfælde kæmpet for, at Forvaltningen skulde lægges ind under Folkerepræsentationen, og jeg synes, det er et ganske godt Princip. Det er i Overensstemmelse med den Grundsætning, Abraham Lincoln udviklede. Endvidere finder jeg, at det vil være af stor Betydning, hvis man sikrer, at Folket har Afgørelsen ogsaa over sine valgte Repræsentanters Gøren og Laden, at man ikke laver et Demokrati, saa Folket vælger sine Repræsentanter, men derefter er berøvet enhver Indflydelse i 4 Aar.

Jeg mener, at Demokratiet bør komme fra Folket, ogsaa Initiativet bør kunne komme fra Folket, og dets valgte Repræsentanter skal ikke opfatte sig som Samfundets Herrer, men som Folkets, det vil sige deres Vælgere, Tjenere. Derfor er vi ubetinget Modstandere af Bestemmelserne i den bestaaende Grundlovs § 55v som er overført til Forslagets § 48, hvor man siger, at Rigsdagsmændene er alene bundet ved deres Overbevisning og ikke ved nogen Forskrift fra deres Vælgere. Det er principielt og praktisk absolut forkert. Det skal ikke være saaledes, at en Mand kan gaa ud før Valget og stille sig paa et Program og holde sine Taler og love sine Vælgere, at han vil arbejde for en hel Masse Ting, for derefter, saa snart han er kommet paa Rigsdagen, at skifte Overbevisning og sige: Nu har jeg en anden Overbevisning, og nu vil jeg arbejde for noget andet.

Der har været en hel Del Ophidselse i Det konservative Folkeparti over den Fremgangsmaade, det ærede Medlem Hr. Victor Pürschel har benyttet, og jeg skal sandt for Dyden ikke forsvare det ærede Medlem. Det er urigtigt af det ærede Medlem, at han lader sig vælge som Konservativ og saa gaar ud af Partiet og danner et nyt Parti, som bekæmper hans gamle Parti. Ja, det kan man sige, men det ærede Medlem Hr. Victor Pürschel anfører heroverfor, at han er i Overensstemmelse med Grundlovens § 55, som gaar igen i § 48 i det nye Forslag til Grundlov. Han er ikke bundet af sine Vælgere, saa det kan være, han er fuldkommen ligeglad med, hvad hans Vælgere ønsker; han er bundet af sin Overbevisning.

En saadan Bestemmelse er fuldkommen forkert. Jeg vilde foretrække, at der i Grundloven blev indført Bestemmelser, som forpligtede Rigsdagsmændene til at følge